

Julio A. Mañez

El subvencionador que et subvencionarà...

Davant els buits evidents en matèria teatral que presenta la gestió socialista, alguns professionals han optat per viure a colp de subvenció, amb muntatges mediocres, una malaltia que pot acabar amb el mateix teatre

Pel tipus de proclames i altra classe de manifestacions que els nostres professionals del teatre feien en els anys de fervor del teatre independent, no sembla que els seus objectius vitals coincidissen, o coincidissin aleshores, amb els objectius polítics d'un partit socialista que, ancorat en l'administració d'allò que és possible, no troba el camí per a confirmar les esperances que el seu accés al poder va contribuir a desvetllar. Potser és aquesta discrepància la que fa que els professionals del teatre tinguin la pretensió de convertir les institucions autonòmiques en patró sense més dels seus afanys artístics. Ja que no podem estar-hi d'acord, traquem-ne tots els diners possibles. Tal sembla ser l'actitud genèrica pel que fa al cas.

En altres llocs, i amb motiu d'unes altres polèmiques, he suggerit que no acabe de comprendre a quin sant l'estat, autonòmic o no, està obligat a finançar l'afecció d'alguns centenars de persones pel teatre. I he afegit que si el professional del teatre no pot viure a compte del seu públic, seria, doncs, més sensat plegar i dedicar-se a una altra cosa, ja que l'èxit no sembla favorable als seus esforços. Algú potser dirà que l'intervencionisme estatal, fins i tot en les seues formes autonòmiques, a hores d'ara es troba molt generalitzat i que afecta diverses àrees d'activitat. Probablement és cert, però si s'ha de recórrer al greuge comparatiu, no costaria massa esforç arribar a la conclusió que la intervenció institucional en el teatre és tan definitiva que ben bé podem assegurar que el teatre no podria subsistir sense ella. Sense ganes de fer demagògia precipitada, són molts els

milions de desocupats que no reben cap subsidi en aquest país per a fer broma respecte a la distribució dels fons institucionals. Perquè, els nostres professionals del teatre, els subvencionem tots, des de l'articulista que paga els seus impostos fins al treballador de banca que complimenta la seua declaració de renda. Fora d'això, no sembla que les institucions hagen considerat oportú subvenir a les necessitats de l'advocat sense facilitat de paraula, de l'arquitecte sense projectes o del filòsof sense saviesa. No és possible evitar el rubor en recordar qüestions tan elementals, però si el teatre és abans que cap altra cosa

una professió, aleshores ha d'aspirar a viure del favor del públic, la qual cosa es concreta en el numerari que s'ingressa en taquilla. Lluny d'això, es viu a compte de la més o menys confortable subvenció, amb muntatges que sovint no duren més de quinze dies, i amb el propòsit de prolongar una situació tan detestable durant el major temps possible.

Algún dia caldrà fer el recompte —i de dades, no en falten— respecte de quant ha costat al contribuent no ja el suport institucional a la cultura, sinó més aviat la finançació descarada amb fons públics de projectes teatrals que no assoliren el favor del públic

sense merèixer per això major estimació en nom de les seues inexistentes qualitats estètiques. Quan qualsevol actor o actriu de segona o tercera fila es creu amb dret a gaudir de beneficis molt superiors als del pensionista que tanca amb la seua forçosa inactivitat quaranta anys de treball a la mina, com a mínim es pot dir que també els professionals del teatre han abandonat els ideals que regiren el seu treball en l'època dels grups independents. Personalment, em produiria certa vergonya la certesa de saber-me subvencionat per la minyona jubilada.

Axí les coses, la política institucional pel que fa a la cultura no pot ser sinó confusa. I arbitrària. Amiguismes i favoritismes a banda, ja que no és aquest precisament l'aspecte més greu de la qüestió, la intervenció institucional en el teatre, ja que n'hi ha, ha de tendir a consolidar el treball dels grups, persones o companyies realment existents, a aportar en un primer moment l'ajuda necessària per a permetre l'autosuficiència en el menor període de temps possible, a evitar el foment del parasitisme i a arbitrar les clàusules —tampoc no és tan difícil— que vetaran l'accés a les subvencions a aquells grups, persones o companyies que no tinguen més propòsit, declarat o latent, que viure a costa del contribuent. Amb quatre anys per davant, que segurament en seran uns quantats més, de govern socialista, em sembla que ja és hora de plantejar-se una mica més seriosament aquesta classe de qüestions. Ni política de prestigi ni prestigi de la política. El teatre és una cosa massa seriosa per a deixar-lo en mans dels carpantes que negocien a costa d'ell. □